

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
Философия және саясаттану факультеті
Жалпы және қолданбалы психология кафедрасы

**DNP 5303 «Балалар нейропсихологиясы және психосоматикасы»
пәні бойынша қорытынды емтихан бағдарламасы**

«7M03116-Балалар психологиясы» (Магистратура)

Оқу формасы: күндізгі

Курс – 1
Семестр – 3
Кредиттер саны – 5

Алматы қ. 2024 ж.

DNP 5303 «Балалар нейропсихологиясы және психосоматикасы»
пәні бойынша қорытынды емтихан бағдарламасын жалпы және қолданбалы
психология кафедрасының аға оқытушысы И.Р.Хусаинова әзірлеген.

Кафедра отырысында қаралып, ұсынылды
«__» _____ 2024 ж., протокол № ____
Кафедра меңгерушісі

Факультеттің әдістемелік бюросы ұсынған
«__» _____ 2024 ж., протокол № ____

Факультет әдістемелік бюросының төрағасы _____ Кабакова М.П.

Қорытынды емтихан бағдарламасы

Кіріспе

ҚОЖ MOODLE-ДЕ ЖАЗБАША ЕМТИХАН ЖОБА, ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ТАПСЫРМА АСИНХРОНДЫ ФОРМАТ

Дәріс 1.

Нейропсихология: теориялық негіздері және практикалық мәні

Дәріс 2.

Балалар нейропсихологиясы онтогенездегі мидың функционалдық ұйымының қалыптасуы туралы ғылым ретінде.

Дәріс 3.

Жарты шараралық асимметрия. Онтогенезде жарты шар аралық функционалдық байланыстардың қалыптасуы.

Дәріс 4.

Мидағы жоғары психикалық функцияларды локализациялау мәселесі. Мидың үш блогы туралы ілім.

Дәріс 5.

Нейропсихологияның қолданбалы аспектілері. Нейропсихологтың баламен дифференциалды-диагностикалық және коррекциялық жұмысы.

Дәріс 6. Нейропсихологиялық диагностика және коррекция

Дәріс 7.

Балалар және жасөспірімдердегі түзету мен алдын алудың нейропсихологиялық диагностиканың маңызы

Дәріс 8.

Методологическая основа нейропсихологической коррекции детей.

Дәріс 9. Психосоматика медицина мен медициналық психологияның бір саласы ретінде

Дәріс 10. Аурудың ішкі көрінісі (АІК)

Дәріс 11.

Әртүрлі соматикалық және психосоматикалық бұзылыстары бар науқастардың психологиялық сипаттамасы. Аурудың ішкі көрінісі туралы түсінік (АІК)

Дәріс 12. Психосоматикадағы клиника-анамнестикалық әдіс. «Ауруға деген қатынас түрі»

Дәріс 13. Психодиагностикалық әдістерді психосоматикалық тәжірибеде қолдану.

Дәріс 14. Терапиялық әсерлер кешеніндегі психотерапия;

Әртүрлі ауруларға арналған психотерапиялық және тұлғалық психокоррекцияның мақсаты, міндеттері және ерекшеліктері

Дәріс 15. Психосоматикадағы қазіргі бихевиористік (мінез-құлық) бағыттар

Шығармашылық тапсырма – формат жоба жұмысына жақын. Шығармашылық ойлау мен креативтілікті қажет ететін мамандықтар бойынша студенттерге ұсынылады: журналистер, филологтар, философтар, психологтар.

Стандартты емес шешімі бар, әртүрлі салалардағы білімді біріктіру және өз көзқарасыңызды дәлелдеу мүмкіндігін диагностикалауға мүмкіндік беретін ішінара реттелетін тапсырма. Жеке немесе студенттер тобымен орындауға болады.

ШАРТ. Емтиханның бұл түрін өткізу үшін оқытушы топтық және (немесе) жеке жобалар мен шығармашылық тапсырмалардың тақырыптарын алдын ала таратуы керек.

Ұзақтығы – бірнеше күн немесе апта (оқытушының қалауы бойынша).

Орындау мерзімі – емтихан кестесіне сәйкес.

Егер жұмыс жеке болса, бейне жазба қажет емес.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ.

Қорытынды ЕСЕПтерді тек *.doc және *.docx форматтарында жүктеуге рұқсат етіледі. Қосымша файлдар, егер бар болса – тапсырмаға байланысты суреттер, графиктер, тізімдер және т.б. сәйкес форматтарда жүктеуге болады (ол үшін «Тапсырма» элементін жасау кезінде doc/docx-тен басқа, осы форматтардағы файлдарды жүктеу мүмкіндігін орнатыңыз).

Жүктелетін файлдардың көлемі 30 Мб аспауы керек. Егер үлкен файлдарды жіберу қажет болса, студенттер файлдарды бұлттық қоймаға жүктеп, есеп мәтінінде оларға сілтемелерді жариялайды.

ЕМТИХАНДЫ ӨТКІЗУ РЕГЛАМЕНТИ

МАҢЫЗДЫ – Емтихан студенттер мен оқытушыларға алдын ала белгілі болуы тиіс кесте бойынша жүргізіледі. Бұл кафедралар мен факультеттердің жауапкершілігі.

Жазбаша жұмыс жүктелгеннен кейін онлайн немесе офлайн форматтарда міндетті ауызша қорғаумен 2 кезеңде жүргізіледі.

Шығармашылық тапсырманың құрылымы:

Жеке формат.

1. Кіріспе - негіздеу

Бірінші бөлімде көп жазудың қажеті жоқ. Қандай мәселені шешкіңіз келетінін айту жеткілікті. Кіріспе бір-екі сөйлеммен жасалады, жалпылама түрде жазыңыз немесе оқырманға сұрақ қойыңыз.

2. Тақырып бойынша негізгі және қосымша материалдар

Бұл бөлімде сіз тақырыпты түсінгеніңізді көрсетуіңіз керек. Бұл шығармашылық тапсырма, сондықтан таңдалған тақырыпқа өз көзқарасыңызды көрсетуіңіз керек. Бұл сіздің тренинг бағдарламасын әзірлеуіңіз болуы керек.

Негізінен бұл материалдың ең үлкен бөлігі болып табылады. Сұраққа сәйкес келетінін ғана жазу керек екені түсінікті.

3. Қорытынды

Ол да кішігірім болуы керек. Бұл бөлімде бүкіл мәтіннен қорытынды жасалады, бүкіл шығармашылық тапсырмадан жалпы қорытынды болып табылады.

**ҚОРЫТЫНДЫ БАҚЫЛАУДЫ КРИТЕРИАЛДЫҚ БАҒАЛАУҒА АРНАЛҒАН
РУБРИКТОР**

Пән: «Балалар нейропсихологиясы және психосоматикасы». **Форма:** Шығармашылық тапсырма.

Платформа: MOODLE ҚОЖ.

№	Балл	ДЕСКРИПТОРЫ				
		«Өте жақсы»	«Жақсы»	«Қанағаттанарлық»	«Қанағаттанарлықсыз»	
		90-100 балл	70-89 балл	50-69 балл	25-49 балл	0-24 балл
1	Теорияларды, курс концепцияларын түсіну Когнитивті құзыреттілікті ерге мән беру	Курстың теорияларын, концепцияларын терең түсінеді Тапсырманы шешуде курстың 4-5 немесе одан да көп теориялары мен тұжырымдамаларын қолдануды көрсетеді. Мысалдар келтіреді, өз көзқарасына 5-тен астам дәлелдер келтіреді	Курстың теорияларын, тұжырымдамаларын жалпы түсінеді 3-4 курстық тұжырымдамаларды /теорияларды қолдануды көрсетеді Мысалдар келтіреді, өз тұжырымдарына 3-тен 5-ке дейін дәлел келтіреді	Теорияларды, курс концепцияларын шектеулі түсіну (теориянын/курс тұжырымдамасының элементтерін түсінеді) Мысалдар келтірмейді Аргументтер келтірмейді	Жауап курс тұжырымдамалары мен теорияларын а ешқандай тәуелділікті қамтымайды/ көрсетпейді.	Сұрақтың мазмұнына жауап бермейді (мазмұнға жауап жоқ)
2	Іс-әрекеттің әдістерін, құралдарын және технологияларын тәжірибеде қолдану Функционалдық құзыреттілікті ерге назар аудару: колдану, талдау; Жүйелік құзыреттілікті ер: синтез, жалпылау	Жаңа/түпнұсқа компоненттерді қоса алғанда, технологиялар мен әдістерді сауатты, кезең-кезеңімен алгоритмдік түрде қолданады. Кемінде 2-3 мысал келтіріп, талдайды Өзінің практикалық дағдыларын жалпылайды және ой елегінен өткізеді	Кішігірім элементтерді анықтамай/ескермей-ақ технологиялар мен әдістерді кезең-кезеңімен қолданады 1 мысал келтіріп, талдайды Өзінің практикалық дағдыларын ішінара жалпылайды және ой елегінен өткізеді	Технологиялар мен әдістердің қадамдарын ішінара қолданады - -	Әдістерді/технологияларды қолдануды контурлы түсінеді немесе қарапайым мысал келтірілген - -	Мазмұн бойынша жауап жоқ
3	Жұмысты баяндау мен безендірудің ғылыми тілі	Ешқандай ескертулеріз жұмысты сауатты және эстетикалық орындайды	Ұсақ кемшіліктері бар, жұмысты сауатты орындайды	Жұмысты формальды түрде үш бөлікке бөлмей тұжырымдайды (кіріспе, негізгі бөлім, қорытынды)	Баяндаудың күнделікті тілін қолданады Жауапты үздіксіз мәтінде ұсынады және құрылымы нашар	Баяндаудың күнделікті тілін қолданады Жауапты абзацсыз үздіксіз мәтінде орындайды
4	Мәтіннің бірегейлігі	Түпнұсқалық 85% және одан	Түпнұсқалық 70-85%.	Түпнұсқалық 60-70%	Түпнұсқалық 60% төмен	Техникалық айналып өту

	(антиплагиат)	жоғары. Генерацияланған мәтіндер пайдаланылмағанды	Генерацияланған мәтіндер пайдаланылмайды	Генерацияланған мәтіндер пайдаланылды және сілтемелер дұрыс пішімделеді.	Генерацияланған мәтіндер пайдаланылды, сілтемелер дұрыс емес пішімделеді.	әрекеттері анықталып, дәлелденді. GenAI дұрыс пайдаланбаған - дәйексөзге сілтеме жоқ.
5	Ауызша қорғау	Материалды баяндаудың ғылыми тілін біледі, қойылған сұрақтарға толық жауап береді, өз позициясын талқылайды	Материалды баяндаудың ғылыми тілін біледі, қойылған сұрақтарға ішінара жауап береді	Шешімін күнделікті тілде ғылыми термин элементтері арқылы түсіндіреді	Шешімін күнделікті тілде түсіндіреді	Шешімін түсіндіре алмайды

Емтихан бойынша жалпы баллды есептеу мысалы

Бағалау шкаласы:

90-100 балл – "Өте жақсы",

70-89 балл – "Жақсы",

50-69 балл – "Қанағаттанарлық",

25-49 – "Қанағаттанарлықсыз",

0-24 – "Қанағаттанарлықсыз" (қабылданбайды).

Осылайша, бізде 5 критерийдің әрқайсысы үшін келесі ұпайлар бар:

1. Теорияларды, курс концепцияларын түсіну – мах 100.
2. Іс-әрекеттің әдістерін, құралдарын және технологияларын тәжірибеде қолдану – мах 100.
3. Жұмысты баяндау мен безендірудің ғылыми тілі – мах 100.
4. Мәтіннің бірегейлігі – мах 100.
5. Ауызша қорғау – мах 100.

	«Өте жақсы» 90-100	«Жақсы» 70-89	«Қанағаттанарлық» 50-69	«Қанағаттанарлықсыз»	
				25-49	0-24
1	94				
2		75			
3			63		
4	92				
5		87			

Барлығы: $411/5=82,2\% \rightarrow 82\%$

Алуға болатын ең көп ұпай саны – 500 ұпай.

Қорытынды баға (ҚБ) = $(B_1+B_2+B_3+B_4+B_5) / K$, мұндағы **Б** – критерий бойынша балл, **К** – критерийлердің жалпы саны.

Осы пайыздық көрсеткішке сүйене отырып, біз баллды бағалау шкаласымен салыстыра аламыз: 82% 70%-дан 89%-ға дейінгі аралықта орналасқан, яғни бағалау шкаласы бойынша «Жақсы» деп жіктеледі.

Осылайша, бұл есептеу арқылы тапсырма бағалау рубрикасына сәйкес «Жақсы» деген бағамен бағаланады.

Жұмысты плагиатқа тексеру.

Студенттерге жадынама

МАҢЫЗДЫ – емтихан кесте бойынша өтеді.

1. **Moodle ҚОЖ-да** «Пән бойынша қорытынды емтихан» құжаты PDF форматында орналастырылған, онда:
 - емтиханды өткізу ережелері;
 - бағалау саясаты;
 - шығармашылық тапсырманың тақырыптары;
 - кесте (тапсырмаларды орындау мерзімдері) баяндалған.

Емтихан нәтижесінде оқытушы орындалған тапсырманы студенттен Word құжаты түрінде алады.

Емтихан түпнұсқалығын тексеру.

Антиплагиат.ру қызметі ең көп таралған мәтіндік файл пішімдерін қолдайды: PDF (мәтіндік қабаты бар), TXT, HTML, HTM, DOCX, RTF, ODT, PPT, PPTX. Жүктеп салынған файлдың өлшемі 100 МБ аспауы керек. Студенттер файлдарды осы форматтарда сақтауға мүмкіндік беретін кез келген бағдарламаны пайдалана алады. Мысалы, Блокнот, PowerPoint, OpenOffice.

Қажет болса, параметрлерде формат түрлері мен файл өлшемдерін шектеуге болады.

Тексеру нәтижелері бойынша оқытушы емтиханға қатысушыларды аттестациялайды.

Кейс-тапсырма форматында өткізілетін емтиханға аттестацияға **балл қоюға арналған уақыт** – 72 сағатқа дейін.

Емтиханға дайындалу үшін ұсынылатын әдебиеттер:

Негізгі:

1. Холмогорова А.Б. Клиническая психология: Учебник: в 4-х томах.- Т.1, М.: Академия, 2012.- 432 с.
2. Лурия А.Р. Основы нейропсихологии. М., 1973, М., 2002
3. Лурия А.Р. Потерянный и возвращенный мир. Нейропсихологическая диагностика. (под ред. Е.Д. Хомской). М., 2004.
4. Хомская Е.Д. Нейропсихология. М., 1987, М., 2002
5. Хрестоматия по нейропсихологии /Отв. Ред. Хомская Е.Д., М., 1999
6. Психосоматика: телесность и культура: учеб. пособие для студентов высш. учеб. заведений, обучающ. по направлению "Психология" и спец. "Клиническая психология" / под ред. В.В. Николаевой ; МГУ им. М.В. Ломоносова. Психол. фак. – М.: Академ. Проект, 2009. – 311 с.
7. Актуальные проблемы нейропсихологии детского возраста /под ред. Л.С.Цветковой, М., 2001

Қосымша:

1. Семенович А.В. Нейропсихологическая диагностика и коррекция в детском возрасте М., 2002
2. Микнадзе Ю.В. Нейропсихология детского возраста. СПб.: Питер, 2014г. – 288с.
3. Антропов Ю. Ф., Шевченко Ю. С. Лечение детей с психосоматическими расстройствами. - СПб., 2002.
4. Исаев Д. Н. Эмоциональный стресс. Психосоматические и соматопсихологические расстройства у детей. - СПб., 2005.

Зерттеу инфрақұрылымы:

- психотехнологиялар және инновациялар орталығы

Интернет-ресурстар

1. <http://azps.ru/>
2. <http://psychology.net.ru/articles>
3. <http://www.psychology-online.net/>
4. <http://psyfactor.org>

https://hr-portal.ru/psy_tools

1. <http://elibrary.kaznu.kz/ru>

2. MOOC/ Курсердің видеодәрістері

Онлайн қолжетімді: Үй тапсырмалары мен жобаларды орындау үшін пайдаланылатын курсқа арналған қосымша оқу материалы univer.kaznu.kz сайтындағы ПОӘК бөліміндегі парақшаңызда қолжетімді болады.